UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2021/2314 VAN DE COMMISSIE

van 14 december 2021

betreffende het verzoek tot registratie van het Europees burgerinitiatief "INICIATIVA EVE PARA LA CREACIÓN DEL DERECHO DE DECISIÓN" (EVE-initiatief voor de totstandbrenging van het recht om te beslissen) overeenkomstig Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad

(Slechts de tekst in de Spaanse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende het Europees burgerinitiatief ([1]), en met name artikel 6, lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 9 september 2021 is bij de Commissie een verzoek tot registratie van een Europees burgerinitiatief "EVE-INITIATIEF VOOR DE TOTSTANDBRENGING VAN HET RECHT OM TE BESLISSEN" ingediend.

(2) Bij besluit van 5 oktober 2021, in de vorm van een brief (C(2021) 7294 final), overeenkomstig artikel 6, lid 4, van Verordening (EU) 2019/788, heeft de Commissie de groep organisatoren ervan in kennis gesteld dat aan de registratievereisten van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punten a), d), en e), van die verordening was voldaan en dat artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt b), van die verordening niet van toepassing was. De Commissie heeft echter ook uitgelegd dat het initiatief niet voldeed aan de vereiste van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788. Daarom heeft de Commissie de groep organisatoren overeenkomstig artikel 6, lid 4, eerste alinea, van Verordening (EU) 2019/788 verzocht haar initiatief aan te passen. De Commissie vestigde de aandacht van de groep organisatoren op het feit dat overeenkomstig Verordening (EU) 2019/788 burgerinitiatieven geen voorstellen tot herziening van de Verdragen konden indienen. Voorts heeft de Commissie de groep organisatoren verzocht aan te geven welke rechtshandeling(en) van de Unie de Commissie volgens haar moest voorstellen en de inhoud ervan te verduidelijken.

(3) Op 19 oktober 2021 heeft de groep organisatoren de diensten van de Commissie een brief gestuurd waarin zij informeert naar i) de verplichting om een "voorstel" in te dienen, met als argument dat het de taak van de Commissie is om wetgevingsvoorstellen op te stellen, en naar ii) de toetsing van het initiatief en de mogelijkheid van een vergadering met de vertegenwoordigers van de Commissie om gezamenlijk het voorgestelde EVE-project te beoordelen (dat wil bijdragen tot de totstandbrenging van het nieuwe "recht om te beslissen") en de inhoud van het initiatief te ontwerpen (waarbij ten onrechte wordt verwezen naar artikel 15 van Verordening (EU) 2019/788, dat alleen van toepassing is op geldige initiatieven). In hun antwoord van 5 november 2021 hebben de diensten van de Commissie herhaald dat de doelstellingen van het initiatief moeten voldoen aan de voorwaarden van artikel 6, lid 3, van Verordening (EU) 2019/788.

(4) Op 17 november 2021 heeft de groep organisatoren het initiatief opnieuw ingediend. Hoewel het initiatief was herschreven, is de inhoud ervan ongewijzigd gebleven, ondanks het verzoek van de Commissie om rekening te houden met haar beoordeling volgens haar besluit van 5 oktober 2021.

(5) De doelstellingen van het initiatief zijn als volgt geformuleerd: "Rekening houdend met de documentatie die is gehecht aan het document "voorstel van het EVE-initiatief", verzoeken wij de Europese Commissie elke nodige rechtshandeling of wetgeving voor te bereiden tot vaststelling van het (mensen)recht om te beslissen en dit over te dragen aan openbare instellingen. Hierdoor zou een systeem van directe democratie worden gecreëerd waarbij de burger op samenhangende wijze beslissingen kan nemen over aangelegenheden van gemeenschappelijk of openbaar belang en aldus de volkssoevereiniteit, zowel met als zonder vertegenwoordigers, kan uitoefenen. Gezien de omvang van dit verzoek heeft het initiatief een ontwerpvoorstel opgesteld dat zou kunnen worden gebruikt om het recht om te beslissen vast te stellen. Met het initiatief wordt dan ook verzocht om de volgende drie mogelijkheden in overweging te nemen: 1) De EU en haar instellingen zouden het door het initiatief gevraagde recht voor eigen

([1]) PB L 130 van 17.5.2019, blz. 55.

rekening kunnen vaststellen; 2) De EU zou een speciale manier kunnen creëren om vooraf de haalbaarheid van het voorstel te onderzoeken en er vervolgens voor te zorgen dat het voorstel samen met alle mogelijke bevoegde partijen binnen de EU wordt uitgerold; 3) De EU zou haar toestemming kunnen geven om het voorstel publiekelijk uit te werken en uit te proberen; dit zou uitsluitend door en voor de betrokken partij of het voorstel worden gedaan." Het initiatief stelt voorts dat het de algemene doelstelling nastreeft "elke handeling of actie te ondernemen die nodig is om het onderwerp van het voorstel van het Europees burgerinitiatief te creëren", dat waarschijnlijk betrekking heeft op de ontwikkeling van de inhoud en/of de uitvoering van het (project dat leidt tot de totstandbrenging van het nieuwe) "recht om te beslissen".

(6) Met dit initiatief wil de groep organisatoren de Commissie verzoeken een voorstel in te dienen voor de invoering van een nieuw grondrecht dat moet leiden tot de invoering van een "systeem van directe democratie" op het niveau van de instellingen van de Unie, waarbij de burgers "op samenhangende wijze" kunnen beslissen "over gemeenschappelijke of openbare aangelegenheden", waarmee zij gezamenlijk de "volkssoevereiniteit" uitoefenen. Volgens de groep organisatoren moet dit worden bereikt hetzij 1) "door de EU voor eigen rekening"; 2) "door toestemming te verlenen voor de ontwikkeling van de doelstelling voor en door de particuliere vertegenwoordiger van het EVE-initiatief en -project", of 3) "in samenwerking met het EVE-project". De groep organisatoren verduidelijkt dat een dergelijk voorstel wijzigingen in de Verdragen met zich mee kan brengen, maar is van mening dat op grond van Verordening (EU)2019/788 burgerinitiatieven de Commissie kunnen verzoeken een dergelijk voorstel in te dienen. In het kader van optie 2 of 3 stelt de groep organisatoren voor dat de Commissie een particulier project (het "EVE-project") "goedkeurt", dat tot doel heeft bij te dragen tot de totstandbrenging van het nieuwe grondrecht. De andere doelstellingen in het begeleidende document dienen allemaal de overkoepelende doelstelling om dit nieuwe recht in te voeren.

(7) Overeenkomstig artikel 11, lid 4, eerste alinea, VEU, en artikel 1 van Verordening (EU) 2019/788, is een Europees burgerinitiatief een initiatief waarin de Commissie wordt verzocht om binnen het kader van haar bevoegdheden een passend voorstel in te dienen met betrekking tot een aangelegenheid waarvan burgers vinden dat er een rechtshandeling van de Unie nodig is ter uitvoering van de Verdragen, en dat door ten minste een miljoen burgers van de Unie, afkomstig uit ten minste een vierde van de lidstaten, wordt gesteund. Overeenkomstig artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788 registreert de Commissie een burgerinitiatief niet als het "duidelijk buiten het kader valt van de bevoegdheden van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen".

(8) In zijn arrest in zaak T-611/19 heeft het Gerecht geoordeeld dat het begrip rechtshandeling in de zin van artikel 11 VEU en artikel 2, punt 1, en artikel 4, lid 2, punt b), van Verordening (EU) nr. 211/2011 van het Europees Parlement en de Raad [2] overeenkomstig artikel 288, VWEU verwijst naar verordeningen, richtlijnen, besluiten, aanbevelingen en adviezen die door de instellingen worden vastgesteld. Verordening (EU) nr. 211/2011 is met ingang van 1 januari 2020 ingetrokken en vervangen door Verordening (EU) 2019/788. De reikwijdte van het burgerinitiatief en de wettelijke voorwaarden voor registratie zijn echter ongewijzigd gebleven. Verordening (EU) 2019/788 staat niet toe dat burgerinitiatieven de Commissie verzoeken verdragswijzigingen voor te stellen, aangezien zij alleen initiatieven toestaat om de Commissie te verzoeken om, binnen het kader van haar bevoegdheden, handelingen van afgeleid recht ter uitvoering van de Verdragen voor te stellen.

(9) Zoals de groep organisatoren zelf toegeeft, zou het doel van het initiatief moeten worden bereikt door middel van verdragswijzigingen en niet kunnen worden bereikt door rechtshandelingen als bedoeld in artikel 288, VWEU. Bovendien merkt de Commissie op dat, voor zover het initiatief voorziet in het opzetten van een particulier project (het "EVE-project"), dat tot doel zou hebben bij te dragen aan de totstandkoming van het nieuwe "recht om te beslissen", dit ook geen voorstel voor een dergelijke handeling zou inhouden.

(10) Om deze redenen valt het initiatief "EVE-INITIATIEF VOOR DE TOTSTANDBRENGING VAN HET RECHT OM TE BESLISSEN" duidelijk buiten het kader van de bevoegdheden van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen in de zin van artikel 6, lid 4, derde alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788.

(11) Het verzoek tot registratie moet derhalve worden afgewezen,

[2] Verordening (EU) nr. 211/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 over het burgerinitiatief (PB L 65 van 11.3.2011, blz. 1).

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het Europees initiatief "EVE-INITIATIEF VOOR DE TOTSTANDBRENGING VAN HET RECHT OM TE BESLISSEN" wordt niet geregistreerd.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de groep organisatoren van het burgerinitiatief "EVE-INITIATIEF VOOR DE TOTSTANDBRENGING VAN HET RECHT OM TE BESLISSEN", vertegenwoordigd door de heer Eberardo SÁNCHEZ LÓPEZ en de heer Juan Carlos ESCUDERO GONZÁLEZ, die als contactpersonen optreden.

Gedaan te Straatsburg, 14 december 2021.

Voor de Commissie
Věra JOUROVÁ
Vicevoorzitter